

Transplantaziun d'organs: Ina dumonda sensibla

Il cussegħi dals chantuns fa opposiziun

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ Il cussegħi dals chantuns tschent la clera voluntad dal pazient en il center. El ha refusà la proposta d'ina minoritad che vuleva persupponer il consentiment per la prelevaziun d'organs sch'il singul pazient n'ha betg dokumentà sia opposiziun. En il center da la discussiun davart la transplantaziun d'organs umans stat la dumonda centrala tranter spendar veta e respectar la vountad e la dignitat da la veta humana. La medischina da perfekciju lubescha da spendar e da prolongar la veta cun diversas mesiras e metodas. Cler che la speranza sin in organ crescha en vista a las puissaivladads medicinalas. Ord quest motiv ha il parlament formulà ina lescha davart la transplantaziun d'organs umans che è entrada en vigur il prim da fanadur 2007. Quella lubescha ina prelevaziun d'organs – per abitants en Svizra – mo en cas ch'il pazient ha dà ses consentiment, e quai or da libra volontad. Scumandà è scadin commerzi cun organs umans.

Dapi in temp pretendan politichers midadas en favur da promover la donaziun d'organs. En ina moziun propona cussegħier naziunal *Laurent Favre* (pld/NE) ina midada dal sistem da lubbentscha. N'hant ni il pazient ni ils confamigliars decidì cunter ina prelevaziun, duai quella da principi esser lubida. Il cussegħi naziunal ha approuvà quest principi cun 102 cunter 65 vuschs senza manar ina debatta pli profunda surlonder. Divers exponents han fatg attent a las bunas experientschas en auters pajais sco per exemplu en Spagna.

Discussiun ed infurmaziun

Il cussegħi federal propona dentant da mantegnair la schliaziun actuala e da promover la donaziun cun ina meglra infurmaziun. Da la medema idea è er la cumissiun dal cussegħi dals chantuns. Sco quai che sia pledadra, *Christine Egerszegi-Obrist* (pld/AG), ha punctuà

Tenor il minister da la sanadad publica, Alain Berset, vul il cussegħi federal mantegnair la schliaziun actuala.

KEYSTONE

en la debatta d'entrada dubita la maioritad da la cumissiun che quai saja la buna via. En vista a la muntada da la dumonda saja necessaria ina discussiun ed ina infurmaziun pli vasta en la populaziun. Er la cumissiun per etica haja votà cunter la midada e fatg attent che quella na portia betg il success giavischà. *Urs Schwaller* (pcd/FR) è dal parairi che ina prelevaziun d'organs basugnia la clera approvaziun dal singul. En tals cas sa traci d'ina intervenziun en la libertad ed en la integritad d'in carstgaun ed el tschent la dumonda sch'i dat insumma in dretg sin in organ ester?

Midada da cultura

Felix Gutzwiller (pld/ZH), il pledader da la minoritad, fa attent al grond manco d'organs. Actualmain spetgan

var 1100 persunas sin in organ. En Svizra datti mo tranter 60 ed 80 donaziuns d'organs l'onn. La tendenza dals ultims onns saja schizunt negativa. Tenor ses parairi stoppia er vegin resguardà la midada da mentalidad, da cultura en nossa communitat. Tgi che giavischia in organ ester saja er pront da metter sez a disposiziun ils agens organs. Quai saja uss la nova norma sociala, ha accentuà Gutzwiller. En cas ch'in document manchia hajjan ils confamigliars l'ultim pled. *Liliane Maury Pasquier* (pss/GE) pretenda ils medems dretgs er per ils cunfinaris.

Tenor il minister da la sanadad publica, *Alain Berset*, vul il cussegħi federal mantegnair la schliaziun actuala. La regenza è dentant cunscienta da la situaziun da mancanza. Tar la revisiun da la lescha vul il cussegħi federal lubir da

prender mesiras medicalas da preparaziun per ina prelevaziun. En sias strategias per la sanadad 2020 ha il cussegħi federal previs ina acziun speziala per infurmarr e per motivar il pievel en favur d'ina donaziun d'organs. El è perswas che quella via ha in meglier success che ina midada tar il sistem d'opposiziun. Berset ha punctuà la gronda rolla dals ospitals per pudair persvader la gieud dalla necessitat d'ina donaziun e constatà che S. Gagl haja recalqà il dubel d'organs en cumparaziun cun Turitg.

Cun 24 cunter 18 vuschs ha il cussegħi dals chantuns refusà la proposta da la minoritad ed acceptà la revisiun parziala cun 41 vuschs, senza opposiziun. Ussa sto il cussegħi naziunal sa fatschen tar da nov cun la dumonda.

➤PUGN DA VISTA